

ogsaa deri, at den vist ikke findes noget Sted i hele Verden. Det er den Bestemmelse, der gaar ud paa, at Forfatteren kan, naar et Værk er udføjet, forbyde enhver fornøjet Udgivelse af Værket. Jeg forstaar denne Bestemmelse saaledes, at det er en Ret, som gives Forfatteren for al Fremtid, at han kan nedlægge Forbud mod, at man nogen Sinde optrykker et Værk, han har udgivet. Dette begrundes i Motiverne saaledes, at Bestemmelsen „hviler paa den Betragtning, at en Forfatter, f. Eks. fordi han har forandret religiøst, politisk, æstetisk Standpunkt, kan have saa stærke personlige Bevæggrunde til at ønske den videre Udbredelse af sit Værk standstøt, at Samfundets Krav paa Offentliggørelse maa vige for dette Hensyn.“ Men det forekommer mig dog, at dette er at tillægge Forfatterens forandrede Standpunkt en altfor stor Betydning. Man kan, om man vil, sætte en længere Tidsgrænse for Forfatterens Ret til at forbyde ny Udgave af Værket, men at give ham en ubegrænset Ret til at forbyde Værket offentliggjort paa ny, synes mig dog er at gaa vel vidt. Lad os tænke os, at en udmærket Forfatter forandrede sin Livsanskuelse paa sine gamle Dage, saaledes at han saa paa hele sin Ungdoms og Manddoms Produktion som en bebrovelig Kendsgerning, og at han des Naarsag forbød enhver ny Udgivelse af sine Værker. Det vilde kunne være til Skade for hele Samfundets Interesser, og der er virkelig ingen Grund til at tillægge ham en saa overordentlig Ret. Vi kunne, for at tage et Eksempel, tænke os, at det ærede Medlem for Langeland (Brandes) blev paa sine ældre Dage en positivt troende Mand, som fortrød sin Ungdoms æstetiske Produktion og forbød fornøjet Udgivelse deraf. Skulde saa Samfundet undvære den Belæring, som kunde hentes af hans tidligere Skrifter? Eller hvis det ærede Medlem for Middelfart (Henning Jensen) vilde forbyde Udgivelsen af sine opbyggelige Betragtninger fra tidligere Dage! Jeg ser ingen Grund til, at man skulde give ham en saadan Ret paa Grund af senere forandret Standpunkt, naar den fornøjede Offentliggørelse først finder Sted efter hans Afgang fra den jordiske Skueplads. Der kommer endnu en Betragtning til. Hvis man giver en Forfatter en Ret som den omhandlede, stiller man andre ideelle Producenter paa en ubillig Fod. Politikere f. Eks. maa efter Forslaget finde sig i, selv om de forandrede Standpunkt i nok saa høj Grad, at hvad de have sagt ved offentlige Møder eller paa Rigsdagen, paa ny trykkes op jaq tit og ofte det skal være; her finder man ingen Grund til at gaa af

Vejen for det ubehagelige for vedkommende i, at deres tidligere Udtalelser paa ny spredtes ud over Verden. Hvorfor skulde Forfatterne have et Privilegium fremfor Politikere og andre, som offentlig producere Udtalelser? Jeg vil altsaa henstille til det kommende Udvalg, at § 27 bliver undergivet en nærmere og nøje Overvejelse. — Det ærede Medlem for Langeland har allerede berørt, at naar der i § 24 forbydes Oplæsning af et udgivet Værk, naar der ikke er forløbet 3 Aar efter det Aar, det udkom, maa der ved „Oplæsning“ være sigtet til offentlig Oplæsning. Jeg antager ogsaa, det er Meningen, for det kan formentlig ikke være Hensigten med Forslaget at ville forbyde Oplæsning i Familiekreise eller paa Skoler, Højskoler osv. — Jeg skal ikke komme ind paa flere Enkeltheder, men kun sige dette, at naar jeg ser paa det foreliggende Forslag i sin Helhed, stømmer jeg ikke, at det kan være til Skade for dansk Folkeoplysning, til Skade for vort Folks ideelle Interesser, og naar saa er, forekommer det mig at være en selvfølgelig Ting, at vi ikke kunne holde os tilbage fra et Skridt, der bringer os i Samklang med almindelig anerkendte europæiske Retsbegreber paa dette Omraade.

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Goss): Jeg kan jo ikke andet end være tilfreds med den Modtagelse, Lovforslaget har mødt fra de forskellige Sider, fordi den giver Udbygning til, at der kan komme noget ud af Lovforslaget, hvad der i og for sig, mener jeg, er i høj Grad ønskeligt, og det burde der jo ogsaa kunne af den Grund, at det efter sit Væsen og Indhold er, hvad jeg vilde kalde absolut neutralt lige overfor, hvad der i øvrigt kan ligge de forskellige Sider af Salen imellem. Betingelsen derfor er ganske særlig, at man vil være enig i det Hovedpunkt — der er jo mange andre Punkter — hvori Lovforslaget stiller sig fra den gældende Ret, nemlig det at anerkende en Eneret til Oversættelse, anerkende Forfatterens Beskyttelse mod Oversættelse, noget, vi ikke kende nu, i alt Fald kun paa et ganske enkelt Omraade. Og jeg er ganske enig med de ærede Talere, som have udtalt sig for at optage en saadan Retsregel. For det første fordi det virkelig er saa, at det ikke gaar an og ikke kan holdes i Længden, at vi, som ere et lille Land, stille os udenfor det, som nu en Gang har vundet almindelig Anerkendelse overalt, stille os uden for det, som den almindelige Opfattelse er enig i at anerkende som en Retsfærdighedsfordring. Men dernæst ogsaa, fordi det efter min